

LOO PLAN

voor bos, natuur en landschap

QUICKSCAN FLORA- EN FAUNAWET 2015

AFAS-terrein Olmenlaan Leusden

COLOFON

OPDRACHT

Quicksan in het kader van de Flora- en faunawet

OPDRACHTGEVER

Gemeente Leusden
Postbus 150
3830 AD Leusden

OPDRACHTNEMER

LOO PLAN, voor bos, natuur en landschap
Diepesteeg 4
6994 CD De Steeg
tel.: 026 – 351 41 74
info@looplan.nl
www.looplan.nl

Uw kenmerk : e-mail d.d. 19 mei 2015

Ons kenmerk : 2015-617-09171
Datum : 4 juni 2015

Contactpersoon : de heer J.R.L. Bunnik

Contactpersoon : Marko Sinke
Medewerking van : Kim Lotterman
Vormgeving : Marianne Mooij

INHOUDSOPGAVE

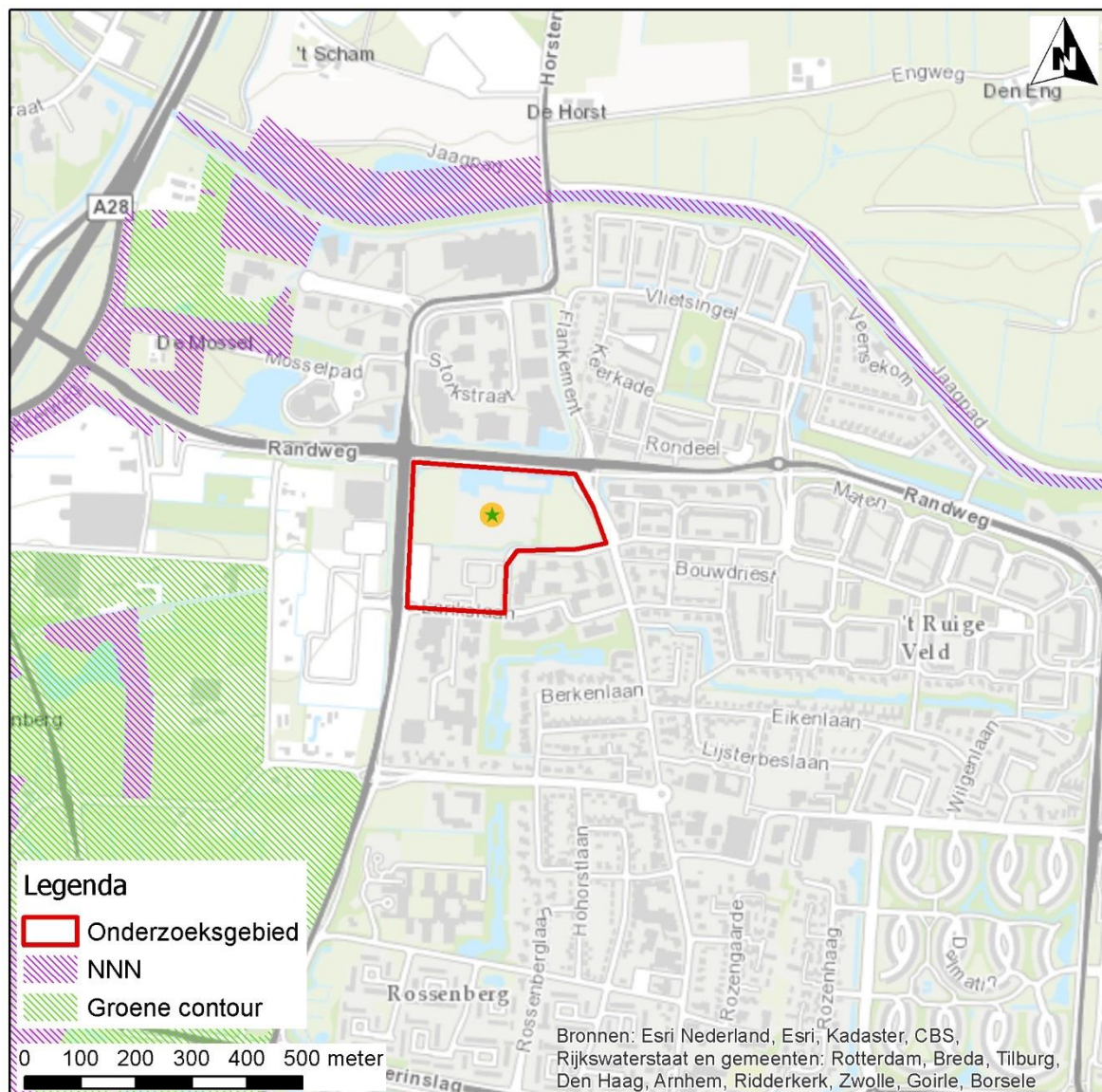
1	INLEIDING	3
1.1	SCOPE	3
1.2	KWALITEITSBORGING	4
2	ONDERZOEKSRÉSULTATEN	4
2.1	WERKWIJZE	4
2.2	SCAN GEBIEDSBESCHERMING	4
2.3	TERREINGESTELDHEID	7
2.3.1	HUIDIGE SITUATIE	8
2.3.2	BEOORDELING BIOTOOP	8
2.4	RESULTATEN EN BEOORDELING	9
3	CONCLUSIE EFFECTBEOORDELING	11
3.1	ALGEMEEN	11
3.2	PROJECTLOCATIE	11

BIJLAGEN

1	VERKLARENDE WOORDENLIJST
2	WETTELIJK KADER ALGEMEEN
3	RELEVANTE WETSARTIKELÉN VAN DE FLORA- EN FAUNAWET
4	TOETSINGSCRITERIA QUICKSCAN

Opdrachtgever	Gemeente Leusden
Adres	Olmelaan
Plaats	Leusden
Plannen	Bouw multifunctioneel complex
Bijzonderheden	Geen

1 Inleiding

Op een braakliggend terrein met twee aansluitende graslanden aan de Olmenlaan in de gemeente Leusden is de bouw van een nieuw multifunctioneel complex gepland.

Veel werkzaamheden zijn vergunningplichtig. Een van de aspecten waarop getoetst moet worden is de natuurwetgeving. Deze toetsing moet inzicht geven in de vraag of de geplande werkzaamheden uitvoerbaar zijn in het licht van de wetgeving, en heeft de vorm van een quickscan.

In de nu voorliggende rapportage zijn de resultaten van de uitgevoerde quickscan in het kader van de Flora- en faunawet opgenomen. Op basis van een bureau- en een veldbezoek door een ervaren ecoloog is de (kans op) aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten onderzocht. Tevens is een algemene inschatting gemaakt of de aangrenzende terreinen geschikt zijn als leefgebied voor beschermde soorten om eventuele uitstralingseffecten te kunnen bepalen.

De informatie is op een overzichtelijke wijze beknopt in tabelvorm weergegeven. Achtergronden en details zijn opgenomen in de bijlagen.

1.1 Scope

De quickscan Flora- en faunawet moet antwoord geven op de onderstaande vragen.

- Wat is de kans op aanwezigheid van beschermde flora en fauna?
- Welke vervolgstappen (nader onderzoek) dienen genomen te worden om de aanwezigheid van de beschermde flora en fauna vast te stellen?
- Welke effecten heeft het initiatief op de (potentieel) aanwezige beschermde flora en fauna?
- Is een ontheffing Flora- en faunawet noodzakelijk, of kunnen negatieve effecten ondervangen worden door het werken met goedgekeurde gedragscodes?
- Zijn er negatieve effecten in het kader van gebiedsbescherming (Natuurnetwerk Nederland (NNN)), Natura 2000-gebieden) te verwachten bij dit initiatief?

Beschermde soorten zijn in de wet ingedeeld in drie tabellen (zie ook bijlage 2). Voor soorten van de zogenoemde tabel I geldt een vrijstelling van de verboden bij ruimtelijke ontwikkeling, mits de zorgplicht in acht genomen wordt. Deze soorten worden daarom niet verder behandeld. De quickscan spitst zich toe op de beschermde soorten van tabel II en tabel III en op broedvogels.

1.2 Kwaliteitsborging

Loo Plan is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Quickscans worden uitgevoerd door ervaren ecologen. Een quickscan is niet aan een bepaald seizoen gebonden en kan gedurende het gehele jaar plaatsvinden. Voor een quickscan zijn geen vaste protocollen, maar bij het onderzoek wordt, waar mogelijk, aangesloten op de geldende soortprotocollen.

De bij het onderzoek betrokken personen zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hen verrichte werkzaamheden.

Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Loo Plan. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Loo Plan is ISO 9001:2008 gecertificeerd.

Datum quickscan	2 juni 2015
Ecoloog	Drs. K.M. Lotterman
Opleiding	Natuurwetenschappelijke Milieukunde, Radboud Universiteit Nijmegen, specialisatie ecologie.
Ervaring	Gespecialiseerd in de Nederlandse fauna- en natuurwetgeving en werkzaam als medewerker flora en fauna en gebiedsbescherming. Specifieke kennis op gebied van vegetaties, floristiek en mossen.
Interne collegiale toetsing	4 juni 2015 Ing. C.A. Sinke, senior projectleider ecologie

2 Onderzoeksresultaten

2.1 Werkwijze

Op basis van één veldbezoek wordt de (kans op) aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten onderzocht. Dit gebeurt aan de hand van de terreingesteldheid, een brede ecologische kennis en bekende gegevens over de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Tevens wordt een algemene inschatting gemaakt of de aangrenzende terreinen geschikt zijn als leefgebied voor beschermde soorten. Immers, bepaalde werkzaamheden kunnen uitstralingseffecten hebben op aanliggende terreinen. Bovendien kunnen de dieren die in omliggende terreinen aanwezig zijn ook het onderzoeksgebied benutten.

2.2 Scan gebiedsbescherming

De bescherming van Natura 2000-gebieden valt onder de Natuur- beschermingswet 1998. Via de Nota Ruimte is het toetsingskader voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) geregeld.

De ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland is in de figuur op pagina 2 weergegeven.

Op basis van een combinatie van de voorgenomen ingreep en de afstand tot de beschermde gebieden, wordt een inschatting gemaakt of het voorgenomen initiatief mogelijk een negatief effect op de beschermde natuurwaarden kan hebben.

In de Natura 2000-gebieden wordt gekeken of er mogelijk significante effecten te verwachten zijn (voortoets).

Voor de gronden in de NNN wordt beoordeeld of de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken.

Alleen voor plannen binnen de begrenzing van de NNN dient het 'nee, tenzij ...'-toetsingskader doorlopen te worden (zie bijlage 2).

Voor kleinschalige ingrepen, zoals de sloop of bouw van enkele woningen of omvorming naar nieuwe natuur, wordt ervan uitgegaan dat geen verstoring optreedt als de afstand tot de beschermde gebieden > 250 meter bedraagt.

Bij grootschalige ingrepen of ingrepen met een grote invloedssfeer (bijvoorbeeld intensieve veehouderij) wordt een minimale afstand van 7,5 kilometer aangehouden.

Het plangebied ligt op grote afstand van het meest dichtbij zijnde Natura 2000 gebied (meer dan 3 km). Het gebied ligt op 450 meter afstand van het Valleikanaal dat ten noorden van Leusden stroomt en deel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland. Tussen het plangebied en het Valleikanaal ligt een woonwijk/bedrijventerrein.

Ten oosten ligt een gebied dat is aangewezen als 'groene contour'.

Dit zijn gronden die beleidsmatig zijn bestemd om te worden verworven en ingericht als NNN. Door de ligging ten opzichte van (toekomstige) natuurgebieden is er geen invloed te verwachten op beschermde natuurgebieden en is een nader onderzoek of toetsing derhalve niet nodig.

Beschermde gebieden	Afstand	Effect	Vervolg
Natura 2000-gebied	> 3 km	Geen	Geen oriënterend onderzoek.
Natuurnetwerk Nederland	450 m	Geen	Geen toetsing aan het betreffende regime.

Foto 1 Braakliggend terrein ingezaaid met margrietten.

Foto 2 Ruig grasland aan de westkant.

Foto 3 Jong bosje.

Foto 4 Watergang om het terrain.

2.3 Terreingesteldheid

De mogelijkheden voor beschermde soorten lopen per locatie en per aanwezig biotoop sterk uiteen. Specifieke kennis van de beschermde soorten en hun habitateisen is daarom essentieel. Tijdens een quickscan wordt de geschiktheid van een terrein zowel vanuit de biotoop als vanuit de beschermde soort beoordeeld. Gebouwen worden zowel aan de buitenzijde als van binnen beoordeeld op hun geschiktheid.

Omgang met artikelen 8 en 11 van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet wordt tijdens een quickscan inzichtelijk gemaakt.

Het gaat hierbij om:

1. *Specifieke groeiplaatsen van beschermde plantensoorten. Artikel 8.*
2. *Voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren. Artikel 11.*

In bijlage 4 zijn de belangrijkste toetsingscriteria opgenomen waarop de geschiktheid van het terrein wordt beoordeeld.

In het veld wordt ook gekeken naar de samenhang van het project met de omgeving. Zo wordt bepaald of de betreffende locatie onderdeel van een groter (landschappelijk) geheel is, of dat het geïsoleerd ligt, bijvoorbeeld een klein bosje in een intensief agrarische omgeving. Dit kan van betekenis zijn voor de waardetoekenning van het onderzoeksgebied voor eventueel aanwezige beschermde soorten. Binnen de opdracht wordt niet onderzocht of er andere initiatieven in de omgeving spelen en wordt niet getoetst op cumulatie van effecten.

2.3.1 Huidige situatie

Algemeen	Open braakliggend terrein zonder gebouwen dat aansluit op een 'ruig' grasland en een 'parkachtig' grasland met o.a. een voetbalveldje. Het geheel wordt omgeven door water.
Voorgenomen activiteit	Bouw van een multifunctioneel gebouwencomplex.
Omgeving	Stedelijk gebied van Leusden.

Het plangebied bestaat uit een braakliggend terrein zonder bebouwing. Wel is er bestrating met parkeerplaatsen en asfalt aanwezig. Ook zijn er nog muren en stenige biotopen langs het water. Een deel van het braakliggend terrein is ingezaaid met een kleurrijk bloemenmengsel met onder andere margrietten en echte koekoeksbloem (zie foto 1).

Op het terrein zijn enkele boomgroepen en bosschages met onder andere elzen, platanen, schietwilgen en een moerascypres. De bosschages zijn redelijk jong, echt oude bomen zijn niet aanwezig. Aan weerskanten van dit terrein liggen graslanden. Het westelijke grasland is niet openbaar toegankelijk en bestaat uit een voedselrijke graslandruigte (zie foto 2). Het oostelijke grasland is wel toegankelijk. Dit wordt als gazon beheerd, hier is ook een voetbalveldje en een bankje.

Het hele terrein wordt omgeven door een watergang met op de meeste plaatsen helder water. De oevers van de watergang lopen steil op.

2.3.2 Beoordeling biotoop

Biotoop	Aanwezig	Detail	Foto
Gebouwen	Nee	-	
Water	Ja	Watergang met over het algemeen helder water van verschillende breedten en diepten.	4
Bepanting houtachtig	Ja	Jonge bosschages met enkele hogere bomen.	3
Tuin/erf	Nee	-	
Agrarisch gebied	Nee	Niet (wel een ruig grasland wat bij het bezoek niet in gebruik was).	2

De verschillende aanwezige biotopen zijn niet bijzonder waardevol. Het ingezaaide vlak is wel erg bloemrijk en ziet er esthetisch leuk uit, het zal ook een goede nectarbron voor insecten zijn. De bossen zijn jong, oude bomen zijn niet aanwezig. De platanen, schietwilgen en moerascypres hebben al enige omvang bereikt; dit zijn relatief snelle groeiers. De schatting is dat de oudste bomen maximaal 50 jaar oud zijn.

De waterkwaliteit in de watergang is visueel als 'goed' beoordeeld. Het water is helder en er zijn waterplanten aanwezig. De oevers zijn steil en voor een deel dicht begroeid met riet en paardenstaarten. Langs de waterkant komen ook soortenrijkere stukken voor met ijle zegge, pluimzegge en veldrus. Met name veldrus is een soort die (kwel)water van een goede kwaliteit indiceert.

2.4 Resultaten en beoordeling

De resultaten geven een overzicht van de aangetroffen soorten en de mogelijk aanwezige soorten in het gebied.

Bij de beoordeling naar de mogelijke effecten op soortgroepen wordt enkel gekeken naar soorten die strikt beschermd zijn (tabel II en tabel III). Vanwege de strikte bescherming van alle soorten vleermuizen, en het verschil in handelen tussen nesten en jaarrond beschermde nesten van vogels, zijn deze groepen apart onderscheiden.

Voor de soortgroepen waar de voorgenoemde maatregelen een mogelijk negatief effect hebben, wordt de tabel toegelicht.

Soortgroep	Biotoop geschikt	Beschermd soort aanwezig	Effect op soort
Planten	Ja	Nee	Nee
Vogels - algemeen	Ja	Ja	Nee ¹
Vogels - jaarrond beschermde nesten	Nee	Nee	Nee
Zoogdieren	Nee	Nee	Nee
Vleermuizen	Nee	Nee	Nee
Vissen	Ja	Mogelijk	Nee
Amfibieën	Nee	Nee	Nee
Reptielen	Nee	Nee	Nee
Overige soorten	Nee	Nee	Nee

PLANTEN

Langs en in de watergang staan enkele hoge muren. Deze muren met 'optrekkend vocht' kunnen een groeiplaats zijn van beschermde muurplanten. Deze zijn tijdens het veldbezoek echter niet aangetroffen. De oevers van de watergang lijken onderaan mogelijk geschikt te zijn voor de rietorchis. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden in de bloeitijd van de soort, en er is specifiek op zijn aanwezigheid gelet, maar de soort is niet aangetroffen.

Net buiten het plangebied op de tegenoverliggende oever van de watergang langs het ruige grasland zijn wel 3 koningsvarens waargenomen (zie inzetfoto voorpagina). Koningsvaren is een licht beschermde soort (lijst I Flora- en Faunawet) waarvoor een algemene ontheffing geldt.

¹ Deze soorten zijn echter buiten het broedseizoen niet beschermd.

VOGELS ALGEMEEN

Het terrein herbergt zeker broedvogels. De bomen, struiken en bosschages zijn geschikt voor algemene soorten als merel, zanglijster, tjiftjaf en houtduif (deze zijn ook allen tijdens het veldbezoek gehoord of gezien). De rietkragen lijken geschikt voor algemene rietsoorten als kleine karekiet en mogelijk rietgors; deze zijn echter tijdens het veldbezoek niet aangetroffen.

Tijdens het veldbezoek zijn ook alarmerende scholeksters en een kievit gezien. Mogelijk hebben deze soorten gebruikgemaakt van de relatieve rust van het afgesloten terrein en hebben hier op het grasland of op het braakland gebroed. Tot slot viel het grote aantal aanwezige spreeuwen op. Deze foerageerden vooral op het gemaaide grasveld. Er is tijdens het veldbezoek geen geschikte broedplaats voor de spreeuw gezien, maar mogelijk is deze wel ergens aanwezig. Alle vogelsoorten (dus ook de genoemde) mogen tijdens het broeden niet verstoord worden. Het broedseizoen duurt globaal van 15 maart tot 15 augustus.

VOGELS (JAARROND
BESCHERMDE NESTEN)

Er zijn geen gebouwen, geen grote bomen en geen bomen met holten of anderszins geschikte biotopen voor soorten met jaarrond beschermde nesten waargenomen.

ZOOGDIEREN

Het terrein biedt geen geschikt leefgebied voor beschermde zoogdieren.

VLEERMUIZEN

Het terrein heeft geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen (holle bomen of gebouwen). Er zijn ook geen lijnvormige elementen van betekenis aanwezig die vleermuizen zouden kunnen gebruiken als trekroute o.i.d. Door de insectenrijkdom kan het gebied wel fungeren als foerageergebied voor soorten als o.a. gewone en ruige dwergvleermuis. De waterpartij zal mogelijk foerageergebied vormen voor de watervleermuis. In beide gevallen is het niet aannemelijk dat het essentieel foerageergebied betreft. De waterpartij is beperkt van omvang en ligt op korte afstand van het Valleikanaal, daarnaast ligt het gebied aan de rand van een groene zone die zich tot aan de snelweg A28 uitstrekt.

VISSEN

In de watergang kunnen beschermde soorten als kleine modderkruiper en bittervoorn voorkomen. In de plannen blijft de watergang behouden, de functie voor de mogelijk aanwezige beschermde vissoorten komt dus niet in gevaar.

AMFIBIEËN

De watergang en de rest van het terrein lijken alleen geschikt voor enkele algemene amfibieënsoorten als middelste groene en bruine kikker, gewone pad en mogelijk kleine watersalamander. Strikt beschermde soorten (tabel II en III) worden niet verwacht.

REPTIELEN

De beschermde ringslang wordt in de omgeving van Leusden en Amersfoort wel aangetroffen en maakt gebruik van wateren met een goede waterkwaliteit zoals die in het plangebied aanwezig is. De oevers zijn echter te steil en te dicht begroeid voor deze soort. Er zijn geen geschikte opwarmplaatsen en voortplantingsbiotopen. Het gebied wordt dus niet geschikt geacht voor deze soort.

OVERIGE SOORTEN

Het gebied biedt geen geschikte biotopen voor beschermde vlinders, kevers en overige groepen.

3 Conclusie effectbeoordeling

3.1 Algemeen

Aan de hand van de resultaten van het veldbezoek is getoetst welke effecten de geplande werkzaamheden op de beschermde soorten kunnen hebben. De aard van de werkzaamheden (en kennis hiervan) is hierbij essentieel.

Mogelijke effecten die op kunnen treden zijn:

- Verstoring door aanwezigheid van mensen en (groot) materieel.
- Verstoring door geluid, licht en trillingen.
- Tijdelijk ongeschikt worden van leefgebied (door aanleg werkstroken, materiaalopslag e.d.).
- Doden of verwonden van individuen van een populatie.
- Verdwijnen van nestgelegenheid.
- Verlies van leefgebied (verblijfplaatsen, foerageergebied en essentiële verbindingzones) door verandering van grondgebruik.

Wanneer er geen beschermde soorten aanwezig zijn (of verwacht worden) kan het project zonder aanvullende maatregelen doorgang vinden. Als het op basis van de quickscan aannemelijk is dat er beschermde soorten (kunnen) voorkomen én dat de voorgenomen plannen deze zouden kunnen beïnvloeden, zijn er vervolgstappen nodig.

3.2 Projectlocatie

Onderdeel	Conclusie
Gebiedsbescherming	De voorgenomen werkzaamheden hebben geen invloed op gebiedsbescherming. De beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland) liggen op ruime afstand. De ingreep heeft een beperkte uitstraling, waarbij de beschermde natuurwaarden geen nadelige effecten ondervinden.
Beschermde soorten	In het gebied zijn geen beschermde soorten aangetroffen en worden ook niet verwacht, mogelijk met uitzondering van de vissen kleine modderkruiper en bittervoorn. In de huidige plannen wordt de watergang vrijwel ongemoeid gelaten en behoudt hij zeker zijn functie, mochten deze vissen aanwezig zijn; effecten zijn dus niet te verwachten. Als de plannen in een later stadium dermate veranderd worden, zodat er wel een significant effect op de watergang te verwachten is, moet een nader onderzoek naar de aanwezigheid van deze soorten verricht worden.
Voorwaarden	Het terrein biedt zeker plaats aan broedende vogels. Afhankelijk van het tijdstip waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd dient <u>rekening gehouden te worden met broedende vogels (met name spreeuwen)</u> . Vogels die broeden mogen nimmer verstoord worden.

BIJLAGEN

1 Verklarende woordenlijst

ZORGPLICHT

De zorgplicht houdt in dat de in het wild levende dieren en planten en hun omgeving zo min mogelijk verstoord mogen worden. En dat te allen tijde schade zo veel mogelijk voorkomen wordt.

Enkele voorbeelden van zorgplicht:

- Voorafgaand aan de werkzaamheden in een rietveld wordt gecontroleerd op broedgevallen en vogelnesten.
- Kikkers en padden die tijdens baggerwerkzaamheden gevonden worden, worden direct overgezet in een deel van de sloot die niet gebaggerd wordt. De dieren worden uitgezet in de modder waarin ze gevonden zijn, zodat ze niet meteen opgegeten worden door reigers.
- Voorafgaand aan graafwerkzaamheden worden takkenhopen met bladeren doorzocht op de aanwezigheid van overwinterende egels. Bij het aantreffen van een egel wordt deze in een zelfde soort takkenhoop met bladeren buiten het te vergraven gebied teruggeplaatst.
- Bij nieuwbouw aan de bosrand in een gebied met veel vleermuizen wordt geen buitenverlichting aangebracht. Dit om de lichtvervuiling tot een minimum te beperken.

ZORGVULDIG HANDELEN

Zorgvuldig handelen houdt in dat compenserende of mitigerende maatregelen aangetoond moeten werken, voordat de ingreep uitgevoerd wordt. Pas als de maatregelen geaccepteerd zijn door de betreffende beschermde soorten, mag de originele habitat aangetast worden.

GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING

De gunstige staat van instandhouding is werkzaam op lokale populaties en hun leefomgeving.

Bijvoorbeeld:

In een poel in het weiland van een boer bevindt zich een populatie poelkikkers. De gunstige staat van instandhouding is niet aangetast zolang de populatie poelkikkers in deze poel kan voortbestaan.

Dit betekent dat de poel in een goede staat moet blijven verkeren. Raakt de poel vervuild, verdroogd of als hij in zijn geheel verdwijnt, dan zal ook de populatie poelkikkers verdwijnen.

Bij de gunstige staat van instandhouding gaat het niet om het voortbestaan van alle poelkikkers in Nederland of in Europa; het betreft een lokale situatie.

PASSENDE GEDRAGSCODE

Een gedragscode is een generieke ontheffing voor de beschreven maatregelen in de beschreven situaties voor de in de gedragscode genoemde beschermde soorten. De gedragscode geeft invulling aan de zorgplicht en het zorgvuldig handelen.

Sommige gedragscodes zijn enkel geldig voor bestendig beheer en onderhoud. En niet alle gedragscodes zijn geldig voor tabel III-soorten.

GOEDGEKEURDE GEDRAGSCODE

Een gedragscode mag pas als generieke ontheffing gebruikt worden wanneer deze is goedgekeurd door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (voorheen Ministerie van LNV).

De gedragscodes zijn vijf jaar geldig en dienen daarna opnieuw door de Minister beoordeeld en goedgekeurd worden. De Minister kan in het goedkeuringsbesluit beperkingen stellen voor het gebruik van de gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes en hun goedkeuringsbesluiten zijn in te zien op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).

2 Wettelijk kader algemeen

De bescherming van inheemse (van nature in Nederland voorkomende) in het wild levende planten- en diersoorten is vastgelegd in de Flora- en faunawet. De wet in zijn huidige vorm is in werking getreden op 1 april 2002.

Doelstelling van de Flora- en faunawet is de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten en dieren te waarborgen. De wet gaat uit van het 'nee, tenzij ...'-principe. Beschermen staat voorop en ingrijpen is een uitzondering.

De Flora- en faunawet kent drie beschermingscategorieën:

- Soorten in tabel I zijn vrij algemeen en zijn beschermd.
- Soorten in tabel II zijn een stuk zeldzamer of planten zich moeilijker voort en zijn daardoor zwaarder beschermd.
- Soorten in tabel III zijn zeldzaam en zeer kritisch in hun habitateisen; deze soorten zijn strikt beschermd.

Voor alle soorten in Nederland geldt de zorgplicht.

Toetsing van projecten bij ruimtelijke ingrepen vindt plaats volgens het stroomschema op de volgende pagina.

Voor de soorten in tabel I geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen mits de zorgplicht in acht genomen wordt.

Voor soorten in tabel II geldt een vrijstelling van de ontheffingsplicht mits gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes zijn geldig voor bestendig beheer en onderhoudswerkzaamheden die geen wezenlijke invloed hebben op beschermde soorten.

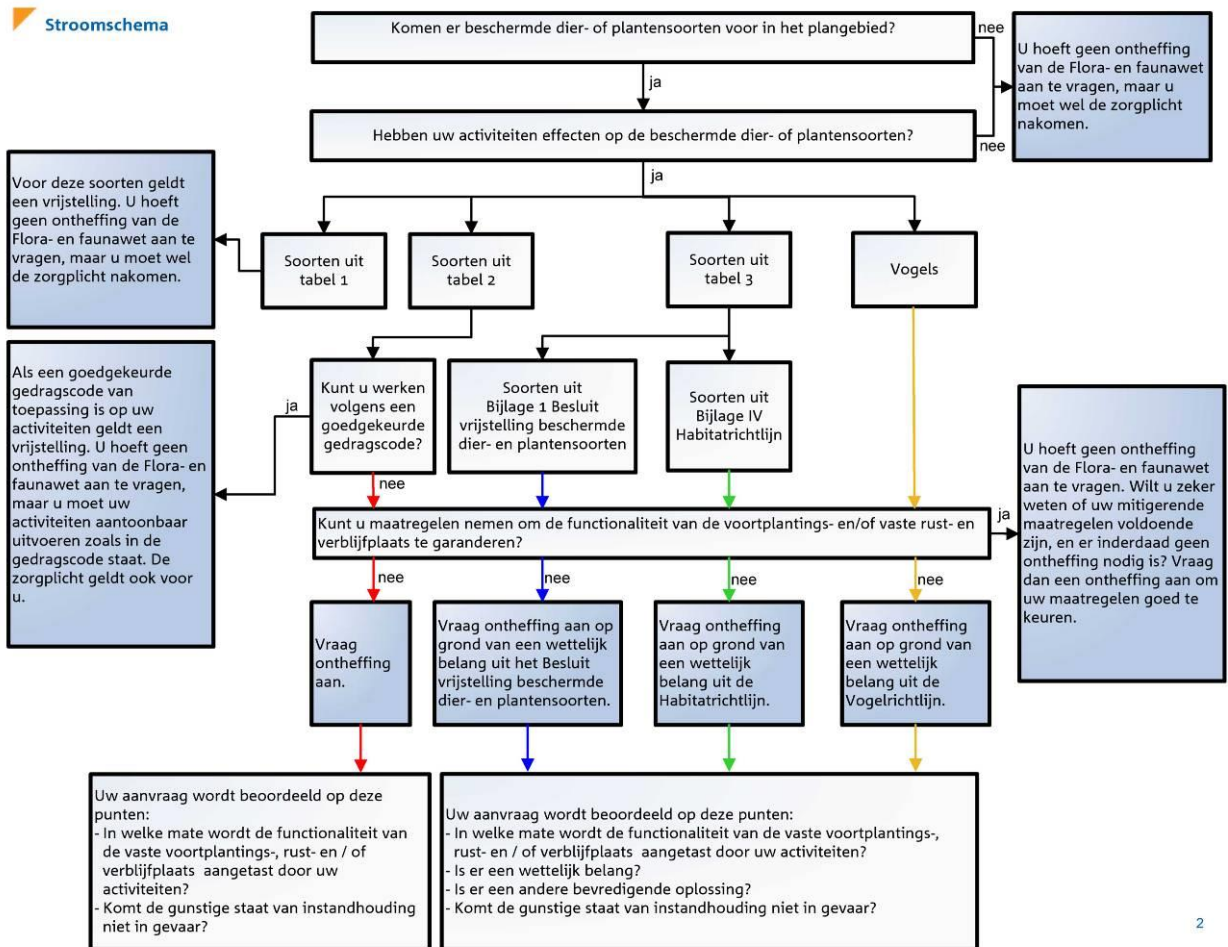
In het geval van ruimtelijke ingrepen kan voor soorten van tabel II, indien de werkzaamheden niet conform een goedgekeurde gedragscode worden uitgevoerd, een ontheffing aangevraagd worden als de activiteit de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar brengt.

De activiteit dient een redelijk doel te dienen.

Voor soorten van tabel III geldt bij bestendig beheer en onderhoud een beperkte vrijstelling van ontheffingsplicht, wanneer aantoonbaar een goedgekeurde gedragscode wordt gevolgd.

Voor ruimtelijke ingrepen wordt geen vrijstelling verleend.

Onder strikte voorwaarden kan in sommige gevallen wel een ontheffing verleend worden. Er dient dan sprake te zijn van een in de wet genoemd belang, zorgvuldig handelen en er is geen alternatief mogelijk.

3 Relevante wetsartikelen van de Flora- en faunawet

Artikel 2: Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Artikel 8: Verbodsbepaling planten

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9: Verbodsbepaling vangen - bemachtigen - opsporen en doden - verwonden

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: Verbodsbepaling opzettelijk verontrusten

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: Verbodsbepaling voortplantingsplaatsen en vaste rust- of verblijfplaatsen

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: Verbodsbepaling ten aanzien van eieren

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13: Verbodsbepaling ten aanzien van vervoeren, onder zich hebben

Het is verboden planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

Artikel 14: Verbodsbepaling ten aanzien van het uitzetten van dieren en uitzaaïen van planten

1. Het is verboden dieren of eieren van dieren in de vrije natuur uit te zetten.
2. Het is verboden planten, behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten, in de vrije natuur te planten of uit te zaaien.

4 Toetsingscriteria quickscan

Zowel voor beschermde planten als voor beschermde dieren zijn hieronder de belangrijkste toetsingscriteria opgenomen waarop de geschiktheid van het terrein (biotoop) wordt beoordeeld. De lijst is niet uitputtend; dit betekent dat de waarnemer te allen tijde kritisch blijft kijken naar de potenties, omgeving en mogelijkheden van de locatie.

1. Groeiplaatsen van beschermde plantensoorten

- Voedselrijkdom
- Bijzonder biotoop aanwezig (bijvoorbeeld heide, vennen)
- Landgebruik (intensief, erf, tuin, bos)
- Mogelijk dat soort is aangeplant

2. Voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten

- Nesten
- Soort biotoop
- Aanwezigheid water
- Voedselrijkdom biotoop
- Landgebruik (extensief, verwaarloosd, erf, tuin)
- Holten, spleten, scheuren in bomen
- Sporen, zowel wissels als uitwerpselen en prooiresten
- Specifieke indicatiesoorten (bijvoorbeeld zoetwatermossel voor bittervoorn)
- Verstoringsbronnen in de omgeving (licht, geluid, barrières)
- Geschiktheid gebouwen
 - o Gebruik (leegstaand, continue in gebruik, seizoensgebonden)
 - o Type dakbedekking
 - o Materiaal (isolatie, hout, metaal, vogelschroot)
 - o Bouwwijze (spouwmuur, enkelsteens)
 - o Onderhoudstoestand (nieuwbouw, verwaarloosd, gerenoveerd)
 - o Afwerking/toegankelijkheid (o.a. scheuren/stootvoegen)

Ook andere delen van het leefgebied die onlosmakelijk met het functioneren van de nest-/verblijfplaats verbonden zijn:

- Essentieel foerageergebied
- Vliegroutes/verbindingzones
- Landhabitat van amfibieën

